

NOTAT

Vedrørende: Størrelse og vægt

Den 1. oktober 2024

Hovedbestyrelsen varslede i lederen i december 2023, at vi vil tage emnet størrelse og vægt op. Det har vi gjort på vores hovedbestyrelsesmøde den 10. februar 2024, og det kan læses i HB referat nr. 110.

Vi har udfærdiget et notat af 19. marts 2024 om emnet, som er drøftet i følgende fora:

- Specialklubmødet den 23. marts 2024
- Repræsentantskabsmødet den 4. maj 2024 og
- Dommerringens møde i september 2024

Notatet kan ses på hjemmesiden.

Hovedbestyrelsen har på mødet den 1. oktober 2024 drøftet indlæggene og bemærkninger fra ovennævnte møder for at vurdere, om drøftelserne giver anledning til yderligere tiltag.

Hovedbestyrelsens vejledning til den kommende udstillingssæson.

Der har gennem de seneste år været drøftelser om størrelse og vægt hos vores racefjerkræ, og hvordan det skal håndteres på vores udstillinger.

Det, der typisk har præget drøftelserne, er uklarhed om, hvordan vi skal forholde os til begreberne, og hvordan det kommer til udtryk i bedømmelsen. I standarden er der angivet en standardvægt for de enkelte racer for henholdsvis hane og høne.

Vi har ikke haft tradition for konkret at forholde os til vægten på det enkelte dyr, idet vi ikke vejer dyrene på udstilling. Det har været op til en vurderingssag for den enkelte dommer, når han/hun bedømmer dyrene på udstilling.

I standarden fra 2004 (Den gældende) side 13 er størrelse og vægt beskrevet på følgende måde:

”Størrelse og vægt (kropsrummelighed)

Her kan der ligeledes tildeles 10 point

Et avlsdyr må have den fornødne størrelse uanset art, dette gælder således også dværghønsene, som tidligere omtalt i indledningen under afsnittet dværghøns. Dommeren må her – ligeledes ud fra sin erfaring og kendskab til den eller de pågældende racer – kunne afgøre, om dyret har den størrelse og vægt, som standarden foreskriver, naturligvis under henvisning til dyrets alder og køn. Ved bedømmelsen af de store racer må dommeren ikke lade sig besnære af, at dyret måske er velbygget og velproportioneret med evt. smuk farve, dersom det i realiteten er for lille efter standardstørrelse og vægt, og det samme gælder blot modsat for dværge, der er alt for store uden egentlig at virke grove. I

begge tilfælde er der tale om afvigelser fra standardkravene, og der skal tildeles strafpoint (fradrag). Man må gøre sig klart, at et magert, ranglet og knoglet dyr (især ved dværgene) meget ofte kan holde den foreskrevne standardvægt, men altså ikke har den ønskede størrelse, er slet og ret for stor og grov og straffes altså for størrelse og ikke for vægt. Ved de forskellige racebeskrivelser er der ved hver race angivet en vægt, denne vægt er for første tal angivelsen for almindeligt udviklet ungdyr, medens tallet efter er angivelsen af fuldt udviklede dyr.”

Det er ikke på nogen måder forudsat i beskrivelsen af størrelse og vægt i standarden, at dyr skal vejes. Det er klart beskrevet på følgende måde:

”Dommeren må her – ligeledes ud fra sin erfaring og kendskab til den eller de pågældende racer – kunne afgøre, om dyret har den vægt og størrelse, som standarden foreskriver.”

Vi har med 3 begreber at gøre under punktet: Størrelse, vægt og kropsrummelighed.

De 3 begreber er beskrevet sådan, at det må forstås, at dommeren skal vurdere dem både enkeltvis og i forhold til hinanden.

Det må betyde, at de tre begreber samlet skal gå op i en højere enhed ved det standardmæssige korrekte dyr.

Derfor må det konkluderes, at det er op til den enkelte dommer at vurdere/skønne om størrelsen, vægten og kropsrummeligheden i forening er til 10 point, eller om der skal fradrages point.

Hovedbestyrelsen går derfor ud fra, at en dommer skal kunne vurdere de enkelte dyrs størrelse og vægt, samt kropsrummelighed uden brug af vægt, hvilket standarden også siger på følgende måde:

”Dommeren må her – ligeledes ud fra sin erfaring og kendskab til den eller de pågældende racer – kunne afgøre, om dyret har den vægt og størrelse, som standarden foreskriver.”

Det er et meget godt princip, som vi skal holde fast i.

Derfor er det Hovedbestyrelsen holdning, at vi ikke begynder at veje vores dyr, idet det vil fjerne fokus fra at fremavle det smukkeste og mest racetypiske dyr i forhold til standardbeskrivelsen for racen, men at vi holder fast i de gældende bestemmelser i standarden for bedømmelse af størrelse og vægt.

Det skal være dommerens vurdering uden brug af hjælpemidler at fastslå om dyrets størrelse, vægt og kropsrummelighed er den rette og medvirker til at give det rette helhedsindtryk af dyret.

Der accepteres en skønnet tolerance på plus/minus 10% i forhold til vægten uden at der sker fradrag under punktet størrelse og vægt.

Hovedbestyrelsen vil gerne opfordre til, at punktet ”Størrelse og vægt” på pointkortet anvendes til at tilkendegive om dyret har den rette størrelse, vægt og kropsrummelighed, og at det bemærkes, hvis dette ikke er tilfældet både i forhold til under- og overvægt.

En specialklub kan anmode Hovedbestyrelsen om at få tilladelse til at veje dyr på Landsudstillingen hørende til specialklubben med henblik på at få aktuel status på de udstillede dyrs vægt i forhold til vægtangivelsen i standarden til intern brug i specialklubben.

Vejning skal ske efter bedømmelsen og udenfor Landsudstillingens åbningstid, og det skal ske med samtykke fra både udstillere og dommere, der har bedømt racen.

Ønske om tilladelse til vejning fremsendes til formanden for DFfR.

Den nuværende formulering af emnet "Størrelse og Vægt, samt kropsrummelighed" kan være svært at læse fuldstændig præcist i standarden, hvorfor Hovedbestyrelsen vil tage initiativ til en ny formulering af dette punkt.

Specialklubbernes ansvar og opgaver

Hovedbestyrelsen forventer, at specialklubberne i samarbejde med deres respektive specialdommer lægger en linje for den aktuelle bedømmelse og fastsætter fokusområder både i forhold til avl og udstilling. Dette gælder både for størrelse og vægt og de øvrige punkter på bedømmelseskortet og i forhold til forbedringspunkter set i forhold standardbeskrivelsen.

Det er hovedbestyrelsens holdning, at specialklubberne, herunder Dommerringen, tager ansvar for deres race og arbejder efter og for, at deres race, stor som dværg, holder standardvægten + - 10%.

Hovedbestyrelsen har ingen ønsker om at fastlægge en bestemt bedømmelseslinje overfor enkelte racer. Denne opgave hører til hos specialklubberne og dommerne.

Det er vigtigt, at konkrete bedømmelseslinjer og mål kommunikeres, så de er kendte.

Hovedbestyrelsen har en forventning om, at specialklubberne og dommerne lægger en linje, så bedømmelsen sker på en måde, der sikrer, at det kun er de aller bedste dyr, der opnår de højeste point, og at det alene er dét forbilledlige dyr, der opnår 97p i forhold til standardens beskrivelse og det aktuelle avlsstadiet for den pågældende race.

Opmandsfunktionen

Som anført lige ovenfor, så har Hovedbestyrelsen tillid til, at specialklubberne og dommerne lægger en linje, så bedømmelsen sker på en måde, der sikrer, at det kun er de aller bedste dyr, der opnår de højeste point, og at det alene er dét forbilledlige dyr, der opnår 97p i forhold til standardens beskrivelse og det aktuelle avlsstadiet for den pågældende race.

På den baggrund har Hovedbestyrelsen besluttet, at der ikke er opmandsfunktion på Landsudstillingen 2024.

På de forskellige møder har netop opmandsfunktionen givet anledning til mange bemærkninger og bekymringer, når den ikke eksisterer i år.

Hovedbestyrelsen har derfor besluttet at evaluere Landsudstillingens bedømmelser og herefter vurdere om, der er behov for en opmandsfunktion og i givet fald hvilken for de kommende landsudstillinger.

Afslutning

Vi ved jo alle, at vi på et år ikke kan ændre særligt meget på dyrenes aktuelle vægt og størrelse. Hvis, der skal ske ændringer, skal det derfor ske over en årrække. Det er vigtigt, at dommerne har nogle retningslinjer at forholde sig til, så udstillerne oplever, at der er fair og lige konkurrence på udstillingen. Det er også vigtigt, at vi stiller os det spørgsmål, om den angivne vægt for en race i standarden, er den rigtige vægt anno 2024. Der kan være sket meget siden den i standarden angivne vægt blev fastlagt. Der sker jo en udvikling hos de fleste racer på alle fronter. Denne udvikling er sket i forståelse mellem avlere og dommere, og derfor skal vi drøfte størrelse og vægt med den nødvendige forsigtighed og have fokus på, hvor vi vil hen og med hvilken hastighed.

Hovedbestyrelsen håber med denne vejledning, at der er sat rammer og retning for de kommende års avl og udstilling.

Med venlig hilsen

Hovedbestyrelsen